

Vlada Republike Slovenije je na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o vladi (Uradni list RS, ...) na svoji 5. redni seji dne obravnavala in sprejela

SMERNICE

Z NABOROM UKREPOV ZA OMILITEV POSLEDIC "KORONA" EPIDEMIJE ZA DRŽAVLJANE IN GOSPODARSTVO ZA ČAS OD UVELJAVITVE ZAKONA DO 31.5.2020 ZA

PRIPRAVO ZAKONA #PKP1

I. Ukrepi za ohranjanje delovnih mest

- 1) **Nova ureditev sofinanciranja nadomestil plač za delavce na čakanju:** Vse prispevke vseh zaposlenih, ki so na čakanju, v tem obdobju v obe blagajni in proračun plačuje država, pravice zavarovancev in prihodki blagajn pa se ohranjajo. Takšen ukrep takoj razbremeni delodajalca, brez postopka za uveljavljanje sofinanciranja nadomestila. Država dodatno sofinancira 20% neto nadomestila zaposlenim. Upravičenost sofinanciranja se po koncu poslovnega leta ugotavlja na podlagi izkazov poslovnega izida.
- 2) Zaposlitve, ki jih država preko posebnih programov že neposredno subvencionira, se sofinancirajo **v višini razlike** med polnim sofinanciranjem in siceršnjo subvencijo.
- 3) **Nadomestilo** za vse bolniške odsotnosti v času epidemije **od prvega dne krije ZZZS** in ne delodajalec.
- 4) Vzpostavi se sistem nagrajevanja zaposlenih in aktiviranih v kritičnih dejavnostih v času epidemije preko dodatka za nevarno delo in dodatne obremenitve (zdravstvo, Civilna zaščita, varnost, kritična infrastruktura...) po odločitvi predstojnikov v razponu med 10 do 200% dodatka na osnovno plačo.

II. Ukrepi za izboljšanje socialnega položaja ljudi, še posebej tistih z nizkimi pokojninami, ki so glede na ogroženo starostno skupino najbolj izpostavljeni nevarnosti epidemije

- 1) Status za delavce, ki ne delajo zaradi višje sile (varstvo otrok, nezmožnost prihoda na delo - 6. točka 137. člena ZDR) **se izenači s statusom za delavce na čakanju.**

- 2) Delavcu, ki v času epidemije izgubi službo, od prvega dne **avtomatično pripada nadomestilo za brezposelnost**. Ko veljavnost prvega ukrepa preneha, se njegove pravice odmerijo po veljavni zakonodaji (nadomestilo ali socialna pomoč).
- 3) Javnih storitev, ki se ne izvajajo, gospodinjstva v času krize **ne plačujejo**.
- 4) Upokojencem se izplača solidarnostni dodatek zaradi posledic Corona virusa. Vzpostavijo se trije razredi z obrazložitvijo, da želimo pomagati oziroma najbolj zaščititi upokojence z najnižjimi pokojninami, ki so v sedanjí krizi še posebej ranljivi.

Zap. Št.	Višina pokojnine EUR	Število upokojencev	Višina izplačila EUR	fin. sredstva. skupaj v EUR
1.	do 500	104.714	300	31.414.200,00
2.	nad 500-600	108.491	230	24.952.930,00
4.	nad 600 do 700	78.891	130	10.255.830,00
Skupaj		292.096		66.622.960,00

III. Ukrepi za izredno pomoč samozaposlenim

Za samozaposlene, ki so se zaradi krize in (tudi) narave trga dela znašli v še posebej težkem položaju, predlagamo izredne ukrepe, in sicer:

- 1) Do izredne pomoči so upravičeni vsi samozaposleni, ki **s posebno izjavo** preko elektronske aplikacije razglasijo prizadetost zaradi krize. Izjava je javno dostopna. Če se pozneje ugotovi, da je ta izjava vsebovala neresnične podatke, bodo morali pomoč vrniti.
- 2) Samozaposleni, ki zaradi krize ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu, so upravičeni do **mesečnega temeljnega dohodka** v višini 70% neto minimalne plače.

- 3) Prizadetim samozaposlenim se v tem obdobju **odpiše prispevke**. Prispevke zanje v tem obdobju za zdravstveno in pokojninsko blagajno nakazuje država, **pravice zavarovancev in prihodki blagajn pa se ohranjajo**. Višina prispevkov za krizno leto se določi na podlagi izkazanega dobička po zaključku leta.
- 4) Do odmere dohodnine za leto 2020 se **odloži plačilo akontacije dohodnine**.

IV. Ukrep za ohranitev delovanja podjetij

- 1) Vse prispevke za pokojninsko zavarovanje za delo zaposlenih v gospodarstvu, ki ostanejo na delovnem mestu, v tem obdobju tako za delodajalca kot delojemalca plačuje država, pravice zavarovancev in prihodki pa se ohranjajo. S tem se hkrati razbremeni strošek plače za podjetja.

V. Ukrepi za izboljšanje likvidnosti podjetij in pomoč znanstveno raziskovalnim projektom za boj z epidemijo

- 1) Z namenom reševanja likvidnosti se vzpostavi garancijska shema (t.i. "finančni top") in omogoči **odkup terjatev do slovenskih podjetij**. Država zagotovi dovolj sredstev z dokapitalizacijo oziroma poroštvo za izvedbo.
- 2) **Zamrzne se plačilo akontacije davka od dohodkov pravnih oseb in plačilo davka na dohodek iz dejavnosti za samostojne podjetnike.**
- 3) **Zamrzne se uveljavljanje pogodbenih kazni** za zamude pri izvajanju dobav in storitev po pogodbah z javnim sektorjem.
- 4) **Plačilni roki** za plačila zasebnim dobaviteljem **iz javnih sredstev se skrajšajo** na 8 dni.
- 5) Del neizkoriščenih sredstev iz Evropskega socialnega sklada (ESS) se usmeri v pomoč podjetjem in institucijam, ki se ukvarjajo z raziskavami in razvojem (cepivo, zdravilo, zaščitna oprema) za obvladovanje posledic koronavirusa

VI. Znižanje sejin in plač in oprostitev plačila storitev distribucije

- 1) Vse sejnine in druga denarna nadomestila, ki jih prejemajo člani nadzornih svetov v gospodarskih družbah v neposredni ali posredni večinski lasti države, se znižajo za 30 odstotkov. SDH ali DUTB se zadalži za uresničitev tega sklepa v tistih družbah, kjer na skupščinah zastopata državo.
- 2) Znižanje vseh funkcionarskih plač na državni ravni za 30% za čas trajanja epidemije. Sodna veja oblasti je na podlagi aktov US RS iz zakona izvzeta, hkrati pa pozvana, da se sama odpove 30% plače za čas krize.
- 3) Oprostitev plačila storitev distribucije TV signala s strani javne RTV za regionalne in druge televizije, ki preko DVB signala informirajo državljane Republike Slovenije in sicer za čas od razglasitve do preklica epidemije.

VII. Pomoč kmetijstvu

1. Nosilec ali članom kmetijskih gospodarstev, ki so zboleli za boleznijo COVID-19 se za čas trajanja bolezni, vendar ne več kot za čas trajanja ukrepov proti epidemiji, dodeli finančna pomoč zaradi nezmožnosti za delo v višini 80 odstotkov minimalne plače za delo s polnim delovnim časom v skladu s predpisom, ki določa minimalno plačo. Do finančne pomoči so upravičeni tisti člani kmetijskega gospodarstva, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani kot kmet kot je določen v 14. točki 7. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
2. Kmetom in članom njihovih gospodarstev, ki so zavarovani na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, se lahko zmanjšajo ali odpišejo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Obravnavajo se kot po zakonu za elementarno nesrečo. Zavarovancem, ki so zboleli za boleznijo COVID-19 in imajo ustrezno zdravniško potrdilo, se prispevki odpišejo v skladu s 5. členom ZPKZ. Odpisani prispevki se štejejo za plačane.
3. *Do odloga plačila prispevkov je upravičen nosilec ali član kmetijskega gospodarstva, ki opravlja osnovno kmetijsko oziroma osnovno gozdarsko dejavnost, dopolnilno dejavnost na kmetiji ali drugo kmetijsko dejavnost in je iz tega naslova vključen v sistem socialnih zavarovanj.* Predlog zakona določa ukrep, ki je primerljiv ureditvi v Zakonu o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov, ki se nanaša na samozaposlene.
4. Plačilo dajatve na Katastrski dohodek za leto 2020 se vsem lastnikom kmetijskih in gozdnih zemljišč ter čebeljih panjev znižal za 50%.
5. Nadomestilo za izpad prihodka za kmetijska gospodarstva. Za pravne osebe (gospodarske družbe, zadruga) in samostojne podjetnike posameznike –s.p. ter fizične
6. *Za ribiška plovila, za katera so izdana dovoljenja za gospodarski ribolov, so imetniki dovoljenj za gospodarski ribolov za leto 2020 upravičeni do nadomestila plačila priveza v ribiških pristaniščih v višini 40 % od celotnega nadomestila. Sredstva za nadomestila iz prejšnjega odstavka se zagotovijo iz proračuna RS.*
7. *Gojiteljem vodnih organizmov, ki imajo podeljeno vodno pravico za gojenje vodnih organizmov, se za leto 2020 zniža plačila vodnega povračila v višini 40 % od celotne vrednosti.*

VIII. Ukrepi s področja javnih naročil

1. Meje vrednosti za uporabo Zakona o javnem naročanju (ZJN-3), t.i. evidenčnih naročil se povišajo iz 20.000 € za blago in storitve na 40.000 € in iz 40.000 € za gradnje na 80.000€.
2. Občinam oziroma njenim ožjim delom se naloži samostojno izvajanje javnih naročil.

Priporočilo:

- 1) Priporoči se delodajalcem v gospodarstvu za podoben pristop (nagrajevanje zaposlenih v razponu med 10 do 200% dodatka na osnovno plačo v času epidemije v zdravstvu, Civilni zaščiti, varnosti, kritični infrastrukturi, trgovini z osnovnimi življenjskimi potrebščinami ipd.

Ministrstva morajo ukrepe iz teh Smernic v obliki zakonskih rešitev posredovati Vladni službi za zakonodajo najkasneje do četrтка, 26.3.2020 do 23.00 ure.

Vlada Republike Slovenije je že pričela z zbiranjem elementov za določitev Smernic za #PKP2, v katerem bo predlagala sprejem zakonskih rešitev za obvladovanje naslednje faze epidemije Covid19.

Predsednik Vlade RS

Janez Janša